

ไม้ต้น สูง 5-25 ม. มีขนสั้นหนานุ่มตามกิ่งอ่อน ช่อดอก กลีบเลี้ยงด้านใน และกลีบดอกทั้งสองด้าน ใบเรียงเวียน รูปรี รูปขอบขนาน หรือแกมรูปไข่กลับ ยาว 12-36 ซม. ปลายมน กลม หรือแหลม แผ่นใบหนา มีขนประปราย เส้นแขนงใบข้างละ 15-28 เส้น เส้นแขนงใบย่อยแบบชั้นบันได ก้านใบยาว 1.5-3 ซม. ช่อดอก แบบช่อแยกแขนง ยาวได้ถึง 35 ซม. ดอกจำนวนมาก ก้านดอกยาวได้ถึง 1 ซม. กลีบเลี้ยงคล้ายหมวกแฉกลึก ด้านเดียว ยาวได้ถึง 7 มม. ร่วงเร็ว ดอกสีขาวอมชมพู มี 5-7 กลีบ รูปขอบขนาน ยาวประมาณ 1 ซม. ขยายในผล ปลายแหลมหรือมน เกสรเพศผู้จำนวนมาก ติดบนฐานดอก (torus) ยาวเท่า ๆ กลีบดอก รังไข่มีช่องเดียว มีก้านสั้น ๆ ก้านเกสรเพศเมียสั้น ยอดเกสรมีขนยาว ผลผนังชั้นในแข็ง เส้นผ่านศูนย์กลาง 1-3 ซม. ปีกที่ขยายมาจากกลีบดอกรูปขอบขนาน ยาว 5-10 ซม. ปลายปีกมน มีเส้นกลีบ ก้านผลยาว 1.5-2 ซม. มีเมล็ดเดียว

พบที่อินเดีย พม่า และลาว ในไทยพบทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ ขึ้นตามป่าเต็งรัง ป่าสน หรือป่าดิบแล้ง ความสูงถึงประมาณ 1300 เมตร น้ำยาง เรียกว่าน้ำรักหรือยางรัก ใช้ลงพื้นหรือทาเครื่องเรือน แต่ระคายเคืองต่อผิวหนัง ทำให้พองเป็นตุ่มน้ำใส เช่นเดียวกับ น้ำเกลี้ยง *G. laccifera* (Pierre) Ding Hou ช่อดอกสั้น ผลขนาดใหญ่กว่าแต่ปีกสั้นกว่า พบในภูมิภาคอินโดจีน ในไทยพบทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก ยางรักผสมน้ำผึ้งมีสรรพคุณแก้โรคผิวหนังที่เกิดจากพยาธิ

สกุล *Gluta* L. อยู่ภายใต้วงศ์ย่อย Anacardiaceae เผ่า Anacardiaceae มีประมาณ 22 ชนิด ส่วนมากพบในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในไทยมี 11 ชนิด ชื่อสกุลมาจากภาษาละติน “gluten” หรือ “glutus” หมายถึงติดแน่นหรือกาว ตามลักษณะของน้ำยาง

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsLinkno=4985&words>

ภาพประกอบ : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsLinkno=4985&words>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

